

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 18-19 квітня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 18-19 квітня 2024 р.) 111 с.

Рецензенти:

Пальчинська Мар'яна Вікторівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету інтелектуальних технологій та зв'язку.

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 27 червня 2024 р.

світобудові. Він вірить у її природні можливості й ставиться з великою часткою іронії до божественного провидіння.

Педагогічний характер гуманізму Рабле полягає:

- в гармонійному всебічному розвитку особистості;
- в урахуванні природних і вікових особливостей дитини;
- в поглибленні та поширенні змісту освіти (почали додатково вивчати науки про людину, їм надавали перевагу);
- в піднесенні ролі морального виховання та в поєднанні його зі знанням;
- в наданні переваги самонавчанню й самовихованню особистості;
- в піднесенні ролі вчителя-гуманіста в суспільстві та в удосконаленні гуманних методів навчання.

Врайт Галина Яківна - кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна,

Гавриш Ніколь - здобувачка IV року навчання спеціальності 034 Культурологія ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ОСВІТІ

У сучасному контексті, всім нам тепер необхідно активно долучитися до процесу зменшення гендерних стереотипів та просування ідеї справедливості. Очевидно, що освітні установи відіграють ключову роль у формуванні та поширенні цих концепцій. Забезпечення гендерної рівності в освіті не тільки є моральним і етичним обов'язком, але й ключовим чинником для досягнення стабільного і просунутого суспільства.

Гендерна рівність - це принцип, що передбачає однаковий правовий статус для жінок і чоловіків, а також забезпечує рівні можливості для їх реалізації. Тобто усунення стереотипів, які можуть обмежувати потенціал до навчання та розвитку для певних груп, а також створення сприятливого середовища, де кожен може реалізуватися незалежно від статі. Як усім відомо, право на освіту є в кожного громадянина. За останні десятиліття кількість дівчат і хлопців, які отримують освіту значно збільшилися, проте проблеми з навчанням залишаються. Особливо складною є ситуація з зарахуванням, відвідуванням та дискримінацією дівчат у країнах з низьким рівнем доходу та злочинності [5].

До того ж, значний гендерний розрив участі жінок у робочій силі після отримання освіти свідчить про те, що освіта не завжди гарантує жінкам доступ до ринку праці на рівних умовах з чоловіками. Школи відіграють ключову роль у боротьбі за гендерну рівність, розширюючи можливості всіх учнів і сприяючи

їхньому особистісному розвитку. Вони є місцями, де учні набувають знань про свої права та можливості у сучасному світі. Мета сучасної системи освіти - забезпечення якісною та доступною освітою для дітей.

На структурно-організаційному рівні в суспільстві виявляється нерівновага між статями та упереджені уявлення, що впливають на внутрішні практики освітніх установ, гендерний розподіл ролей у викладацькому та науково-педагогічному складі. Дослідження свідчать про значну перевагу жінок у сфері освіти в Україні, але при цьому залишається статева нерівність на різних рівнях освітньої системи та у взаємини в цій галузі. На змістовно-процесуальному рівні спостерігаються як відкриті, так і приховані випадки гендерної дискримінації. Це стосується змісту навчальних матеріалів та їх відображення в навчально-методичній літературі, гендерних відносин в колективі педагогів, способу викладання та спілкування, упереджених оцінок навчальних досягнень студентів та професійних результатів. Також існує практика створення окремих програм чи блоків, орієнтованих на певну стать та прослідковується певний мовленнєвий або мовний сексизм.

Нерівність у гендерах може виявлятися у багатьох аспектах освіти, починаючи від обрання шляху навчання до вибору предметів, які вивчаються, та досягнень у навчанні. Одним з ключових аспектів є вибір професій. Загальновідомо, що деякі галузі та професії є стереотипно пов'язаними з однією зі статей. Наприклад, традиційно жінки частіше обирають гуманітарні або соціальні напрями, тоді як чоловіки більш схильні до технічних чи наукових галузей. Цей розрив може бути наслідком соціокультурних стереотипів, які впливають на вибір та перспективи кожної статі у професійному розвитку. Гендерна рівність у навчанні також може бути порушена через різницю у ставленні до учнів залежно від їх статі. Дослідження показують, що деякі предмети можуть бути жіночими або чоловічими, а це може призводити до нерівного ставлення вчителів до учнів, що ймовірно вплине на їхні досягнення та інтерес до навчання [4].

На жаль, зараз існують певні глибоко закорінені гендерні стереотипи, які ускладнюють процес досягнення гендерної рівності. Хотілося б виокремити стереотипи на такі категорії як:

Гендерна рівність в освіті включає в себе аналіз впливу гендерних стереотипів на процес навчання та розвитку учнів. Деякі з найбільш поширених гендерних стереотипів, які можуть впливати на дітей у навчальному середовищі, включають:

1. Стереотипи — освіти : передбачають, предмети чи професії, що вважаються властивими для певної статі. Наприклад, хлопці мають кращі здібності у математиці або науці, тоді як дівчата краще підходять для мистецтва чи літератури.

2. Стереотипи — ролі: тут йдеться про соціальні ролі, що вважаються властивими для жінок та чоловіків у суспільстві. Наприклад, хлопчики повинні бути сильними та незалежними, а дівчатка - лагідними та доглядаючими.

3. Стереотипи — краси : тобто особа має виглядати відповідно до її статі. Наприклад, хлопчики мають бути сильними та мускулистими, а дівчата - жіночними та охайними.

Ці стереотипи впливають на уявлення дітей, через обмеження вибору учнів щодо предметів чи професій, перешкоджаючи розвитку потенціалу. Стереотипи можуть призводити до зверхнього ставлення вчителів до учнів, що може впливати на їхні досягнення та самооцінку. Існування стереотипів утримують нерівність у суспільстві, сприяючи перетворенню на реальні обмеження та нерівності у житті та розвитку дітей [2].

На нашу думку шляхи подолання гендерної нерівності в освіті потребують комплексного підходу. Для цього важливо створювати освітні програми та матеріали, які відображають різноманіття та рівність статей. Підвищувати гендерну свідомість серед вчителів, батьків та учнів через тренінги та навчальні заходи. Сприяти розширенню вибору предметів та професій, а також створення сприятливого середовища для розвитку різних навичок та здібностей. Крім того, важливо активно впроваджувати політики та програми, спрямовані на забезпечення рівних умов для жінок і чоловіків у навчанні та професійному розвитку. А насправді, давати цій проблемі розголосу - найкраще рішення, аби на неї звернули увагу та задумалися над тим чи вона насправді така важлива для суспільства. Чим вищий рівень гендерної рівності, тим більш просунуте та прийнятливие для різних груп суспільство. Головна мета полягає в тому, щоб створити суспільство, де кожна людина має можливість почуватися комфортно, розвиватися на рівних умовах та жити щасливо. Дотримання принципів гендерної рівності виступає важливим етапом у досягненні справедливості в освітніх процесах.

Як висновок, процес освіти є важливим для формування свідомості та цінностей, тому розвиток освітніх систем повинен базуватись на принципах рівності, справедливості, толерантності та відсутності дискримінації. У цьому контексті важливим є підвищення уваги до питань гендерної рівності та культури, які є актуальними для держави та суспільства в цілому. Політика в сфері освіти повинна активно працювати над подоланням гендерних стереотипів шляхом проведення навчальних заходів для вчителів та студентів, а також стимулювати молодь обирати нетрадиційні напрями в освіті [1].

Список використаних джерел:

1. Гендерна рівність та освіта - Україна до НАТО. Україна до НАТО - журнал. URL: <https://ukrainetonato.com.ua/henderna-polityka/henderna-rivnist-ta-osvita/> (дата звернення: 07.04.2024).
2. Унгурян І. Чому гендерна рівність важлива у місцевому самоврядуванні. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.ua/news/11991> (дата звернення: 07.04.2024).
3. Чому гендерна рівність вигідна для всіх? - GENDER STREAM. GENDER STREAM. URL: <https://genderstream.org/novyny/чому-гендерна-рівність-вигідна-для-вс/> (дата звернення: 07.04.2024).

4. Яценко А. Виховувати та навчати людину: кілька думок про гендерну рівність в освіті. Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ. URL: <https://nus.org.ua/view/vyhovuvaty-ta-navchaty-lyudynu-kilka-dumok-pro-gendernu-rivnist-v-osviti/> (дата звернення: 07.04.2024).

5. Bentaouet Kattan Raja Khan Myra Murad Merchant Courtney Melissa. Achieving gender equality in education: examining progress and constraints - world. ReliefWeb. URL: <https://reliefweb.int/report/world/achieving-gender-equality-education-examining-progress-and-constraints> (дата звернення: 07.04.2024).

Гращенко Ніна Геннадіївна, здобувачка 4 року навчання заочної форми зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності соціально-гуманітарного факультету

Науковий керівник – **Виноградова Наталія Михайлівна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ У ЖИВОПИСІ

Переважна більшість інформації про скандинавські міфи, якою керуються дослідники, походить із відносно невеликої кількості наявних письмових джерел. Одне з них — збірка героїчних та міфологічних поем, відома як «Старша, чи Поетична Едда». Її уклали невідомі автори з різноманітних джерел, ймовірно десь на початку XIII ст. Друге джерело — «Молодша, чи Прозова Едда», записав її ісландець Сноррі Стурлусон, незадовго після того, як було укладено Старшу Едду. Його прозова Едда є довідником правил поетичної композиції традиційної ісландської поезії. Із її чотирьох частин найважливішими джерелами інформації про скандинавську міфологію є дві: «Gylfaginning» та «Skaldskaparmal». В «Gylfaginning» міфічний конунг Гюльфі (Гюльві) подорожує інкогніто до Асгарду, міста богів, щоб набути знань про богів та навчитись від них мудрості. Один з'являється перед Гюльві у трьох різних подобах та розповідає йому історію богів.

Тільки зрідка ми можемо підглянути, якою була германська міфологія поза Скандинавією, але й тут треба мати на увазі, що більшість із цих документів написали або римські автори, що мали дуже обмежені знання про побут германців, або германські автори, що звернулись до християнства.

У величезному та різноманітному ландшафті мистецтва небагато предметів так захоплюють уяву художників та ілюстраторів, як багата культура скандинавської міфології. Від драматичних пейзажів Скандинавії до жвавих мистецьких сцен Європи та за її межами, митців приваблюють позачасові історії про богів, героїв і міфічних істот, які населяють царства Асгарда, Мідгарду та за їх межами.

Під час цієї доповіді ми вирушаємо у візуальну подорож міфічними царствами Півночі, відстежуючи способи, якими художники інтерпретували та

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	7
ОСНОВИ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У ПОГЛЯДАХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	
<i>Андрєєва Ольга Станіславівна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	9
ВІДОБРАЖЕННЯ ДОЛІ ПРОСТОГО НАРОДУ В ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ Т. Г. ШЕВЧЕНКА	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	18
ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ	
<i>Варшавська Ю. С., Петінова Оксана Борисівна</i>	21
СПІВВІДНОШЕННЯ ДУШІ І ТІЛА У ПЛАТОНА (НА ОСНОВІ «ФЕДОНА»)	
<i>Виноградова Наталія Михайлівна, Щербина Єлизавета Володимирівна</i>	28
ВТІЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ І ФІЛОСОФСЬКИХ ІДЕЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ В ТВОРЧОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО ГУМАНІСТА ФРАНСУА РАБЛЕ (НА ТВОРІ «ГАРГАНТЮА І ПАНТАГРЮЕЛЬ»)	
<i>Врайт Галина Яківна, Гавриш Ніколь</i>	34
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ОСВІТІ	
<i>Гращенко Ніна Геннадіївна, Виноградова Наталія Михайлівна,</i>	37
СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ У ЖИВОПИСІ	
<i>Даниленко Анастасія Володимирівна, Врайт Галина Яківна</i>	50
ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЮ	
<i>Данильчук Крістіна Віталіївна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	54
НАРОДНЕ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ, ЯК МОГУТНІЙ СТИМУЛ СВОБОДНОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
<i>Dobrolyubska Yuliya Andriivna</i>	57
THE PHENOMENON OF MARGINALITY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL SPACE	
<i>Йорж Руслан Анатолійович</i>	60
ЕВОЛЮЦІЯ ВЧЕННЯ ПРО ЦІННОСТІ	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	64